

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Vermilion Energy Netherlands B.V.
Postbus 71
8860 AB HARLINGEN

**Directoraat-generaal Klimaat
& Energie**

Directie Warmte en Ondergrond

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000
T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 16 maart 2021
Betreft V-3232 Herziene instemmingsbesluit Vinkega

Ons kenmerk

DGKE-WO /21070334

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Nota van antwoord

Instemmingsbesluit

1. Inleiding

Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion), heeft op 30 november 2018 een aanvraag ingediend bij de minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: de minister) om instemming met een wijziging van het winningsplan Vinkega. De wijziging betreft een vernieuwde bodemdalingsprognose.

De vernieuwde bodemdalingsprognose is een aanvulling op het geldende winningsplan Vinkega van 23 augustus 2016, waarmee de minister op 11 juli 2018 heeft ingestemd, maar op grond waarvan Vermilion nog niet heeft geproduceerd. De vernieuwde prognose is opgesteld naar aanleiding van de resultaten van de bodemdalingsmetingen uit 2017. De analyse van de metingen zijn daarna besproken met Staatstoezicht op de mijnen (hierna: SodM), waterschappen, decentrale overheden en omwonenden. De gewijzigde bodemdalingsprognose wijkt af van het geldende winningsplan, in die zin dat, zoals uit de metingen uit 2017 blijkt, de bodemdalingscontour door winning uit het Vinkega gasveld zich verder in zuidoostelijke richting uitstrekt dan eerder was verwacht. De prognose van de maximale bodemdaling door de gaswinning uit het Vinkega gasveld wijzigt niet. De vernieuwde bodemdalingsprognose is neergelegd in een addendum en vervangt de bodemdalingsparagrafen in het geldende winningsplan. Het addendum geeft een gewijzigde verwachting van de bodemdalingscontour en de effecten daarvan. Voor het overige zijn er geen veranderingen ten opzichte van het bestaande winningsplan: de maximaal toegestane winningsduur en het maximaal te winnen volume aan aardgas blijven ongewijzigd.

De minister is op grond van artikel 34, derde lid, van de Mijnbouwwet (hierna: Mbw) bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

2. Beleid gaswinning in Nederland

In de brief van de minister aan de Tweede Kamer van 30 mei 2018 (Kamerstukken II 2017-18, 33529, nr. 469) over gaswinning uit de kleine velden en de energietransitie, legt het kabinet de prioriteit bij een zo snel mogelijke overgang naar duurzame energie. Zolang het nodig is wil het kabinet aardgas uit de kleine velden winnen, waar en voor zover dit veilig kan. Hoewel in de gebouwde omgeving stevig ingezet wordt op het geleidelijk afbouwen van het gebruik van aardgas, speelt aardgas de komende decennia nog een essentiële rol in de Nederlandse energievoorziening. Op dit moment is de Nederlandse energievoorziening nog voor meer dan 90% afhankelijk van fossiele brandstoffen (olie, gas, steenkool) en aardgas voorziet in ruwweg 40% van onze primaire energiebehoefte. Aardgas is de fossiele brandstof met de minste CO²-uitstoot en dus het minst belastend voor het klimaat. In de overgang naar duurzame energie, blijft aardgas de komende decennia nog steeds nodig voor de industrie, voor het verwarmen van een groot deel van de huizen en voor het in stand houden van een betrouwbare elektriciteitsvoorziening. Het kabinet geeft voorkeur aan gaswinning uit de Nederlandse kleine velden, zowel op land als op zee, boven import van gas uit het buitenland, als de risico's klein zijn en er geen veiligheidsvraagstuk aan de orde is. Dit is beter voor klimaat, werkgelegenheid, economie, behoud van kennis van de diepe ondergrond en aanwezige gasinfrastructuur. Tevens remt productie in eigen land de toenemende importafhankelijkheid van andere landen. De minister heeft dit laatstelijk toegelicht in de brief aan de Tweede Kamer van 30 maart 2020 (Kamerstukken 2019-2020, 32813, nr. 486).

3. Juridisch kader en procedure

3.1 Mijnbouwregelgeving

Het verzoek tot instemming met het gewijzigde winningsplan dient te worden getoetst aan de Mbw en de daarop gebaseerde regelgeving. De artikelen 34, 35 en 36 van de Mbw vormen het juridisch kader waaraan een verzoek tot instemming met een (deels) gewijzigd winningsplan wordt getoetst. Ter beoordeling of de minister kan instemmen met het gewijzigde winningsplan, toetst hij het aan artikel 36, eerste lid, van de Mbw. De minister kan zijn instemming geheel of gedeeltelijk weigeren of daaraan voorschriften of beperkingen verbinden indien dat gerechtvaardigd wordt door één van de volgende belangen:

- de veiligheid van omwonenden;
- het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de werking daarvan;
- het belang van planmatig gebruik of beheer van delfstoffen;
- nadelige gevolgen voor het milieu;
- nadelige gevolgen voor de natuur.

3.2. Voorbereidingsprocedure

Bij besluit van 11 juli 2018 heeft de minister ingestemd met het winningsplan Vinkega (23 augustus 2016, aangevuld op 21 december 2016). Het verzoek van

Vermilion van 30 november 2018 betreft een aanpassing van de bodemdalingsvoorspellingen van het geldende winningsplan voor het gasveld Vinkega.

DGKE-WO /21070334

Gelet op artikel 34, vierde lid, van de Mbw is dit instemmingsbesluit voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb. Tevens is advies gevraagd aan SodM (artikel 127 van de Mbw), de Technische commissie bodembeweging (hierna: Tcbb) (artikel 35, tweede lid en artikel 114, tweede lid onder a, van de Mbw), aan alle betrokken decentrale overheden (artikel 34, vijfde lid, van de Mbw) en de Mijnraad (artikel 105, derde lid, van de Mbw).

De aanvraag met de aangepaste bodemdalingsprognose is op 27 september 2019 aan de decentrale overheden gestuurd met het verzoek hierop te reageren. Zij hebben daarbij het advies van SodM en de Tcbb ontvangen en een conceptinstemmingsbesluit. De veronderstelling op dat moment was dat het ging om een wijziging waarvoor de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Awb gelet op artikel 34, vierde lid, onderdeel b, van de Mbw niet van toepassing is. Verdere bestudering van de aanvraag heeft echter tot de conclusie geleid dat de effecten van de gaswinning op de bodemdaling anders blijken te zijn dan eerder aangenomen en een nieuwe beoordeling nodig is van die effecten. Daarom is alsnog de uniforme openbare voorbereidingsprocedure gevolgd. Na ontvangst van alle adviezen is een ontwerpbesluit opgesteld, waarop zienswijzen ingediend kunnen worden.

Dit ontwerpbesluit is op de volgende wijze bekendgemaakt:

- op 1 september 2020 is een kennisgeving met betrekking tot het ontwerp gepubliceerd in de Staatscourant; kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele huis-aan-huisbladen en langs elektronische weg met de omgeving;
- op 31 augustus 2020 is door de minister een ontwerp van het besluit aan Vermilion gezonden;
- het ontwerp van het besluit lag van 1 september 2020 tot en met 12 oktober 2020 ter inzage bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en in het gemeentehuis van de gemeenten Weststellingwerf, Westerveld, Steenwijkerland, op www.mijnbouwvergunningen.nl/vinkega en www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage.

Informatie

Om omwonenden te informeren over het instemmingsbesluit van de minister en het winningsplan van Vermilion is tijdens de terinzagelegging van het ontwerpinstemmingsbesluit door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een informatiemarkt georganiseerd op donderdag 24 september 2020 in Ons Dorpshuis te Wilhelminaord. Ook zijn omwonenden via een postkaart gewezen op de mogelijkheden om informatie in te winnen over het besluit op de website www.mijnbouwvergunningen.nl/vinkega.

Het ontwerpbesluit met betrekking tot het winningsplan Vinkega heeft van 1 september 2020 tot en met 12 oktober 2020 ter inzage gelegen en op 9 februari 2021 is het definitief instemmingsbesluit (kenmerk V-3232) bekend gemaakt. Nadien is geconstateerd dat per abuis een aantal zienswijzen op het

ontwerpbesluit niet in de beoordeling was betrokken. Deze zienswijzen zijn verzonden aan een verouderd postadres dat per abuis in het ontwerpbesluit was aangegeven en zijn daarom pas later opgemerkt. In dit herziene instemmingsbesluit met bijbehorende nota van antwoord zijn alle ingediende zienswijzen en reacties op het ontwerpbesluit betrokken.

Zienswijzen

Op het ontwerp-instemmingsbesluit zijn 17 zienswijzen binnengekomen waarvan 14 uniek, die in een separate nota van antwoord zijn beantwoord. De nota van antwoord maakt onderdeel uit van dit besluit.

Op 16 maart 2021 wordt aan alle indieners van een zienswijze een brief gestuurd en op 16 maart 2021 wordt de kennisgeving van dit herziene instemmingsbesluit gepubliceerd in de Staatscourant. Tevens zal op dezelfde datum een kennisgeving van dit instemmingsbesluit worden geplaatst in de volgende huis-aan-huisbladen: De Stellingwerf, Nieuwe Ooststellingwerf, Steenwijkijker Courant, De Westervelder en De Wolder Courant.

Het herziene instemmingsbesluit en de nota van antwoord liggen met alle onderliggende stukken van 17 maart 2021 tot en met 28 april 2021 ter inzage op de websites: www.nlog.nl en www.mijnbouwvergunningen.nl/vinkega.

4. Adviezen naar aanleiding van de aanvraag

Over het verzoek tot instemming met het addendum van 30 november 2018 hebben op verzoek van de minister de volgende adviseurs advies uitgebracht:

- Staatstoezicht op de Mijnen (hierna: SodM) heeft op 16 mei 2019 advies uitgebracht (kenmerk: 19121110 / ADV-107). Voor de beoordeling van het winningsplan heeft SodM advies gevraagd aan de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek, adviesgroep Economische Zaken (TNO-AGE, hierna: TNO). TNO heeft op 9 mei 2019 advies uitgebracht aan SodM (kenmerk: AGE 19-10.029) met betrekking tot de verificatie van de berekeningen op de onderdelen doelmatige winning, bodemdaling en de SRA.
- De Technische commissie bodembeweging (hierna: de Tcbb) heeft op 4 juni 2019 advies uitgebracht (kenmerk: TCBB / 19138580).
- Het college van gedeputeerde staten van de provincie Drenthe heeft op 5 november 2019 advies uitgebracht (kenmerk: 45/5.3/2091002400).
- Het college van gedeputeerde staten van de provincie Fryslân heeft op 19 november 2019 advies uitgebracht (kenmerk: 01715150).
- Het college van gedeputeerde staten van de provincie Overijssel heeft op 12 november 2019 advies uitgebracht (kenmerk: 2019/0330139).
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland heeft op 19 november 2019 advies uitgebracht.
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld heeft op 18 november 2019 advies uitgebracht (kenmerk: 257651).
- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weststellingwerf heeft op 12 november 2019 advies uitgebracht (kenmerk: 0098150511).
- Het bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft op 15 november 2019 advies uitgebracht (kenmerk: Z/19/029118).

- Het bestuur van Wetterskip Fryslân heeft op 20 november 2019 advies uitgebracht (kenmerk: WFN1912870).
- De Mijnraad heeft op 4 juni 2020 advies uitgebracht (kenmerk: MIJR/20159945).

DGKE-WO /21070334

5. Aanvraag, adviezen en beoordeling

Vermilion geeft aan dat de aanvraag een aanvulling is op het winningsplan Vinkega, waarmee de minister op 11 juli 2018 heeft ingestemd. De aanvraag is nodig vanwege de resultaten van de bodemdalingsmeetcampagne uit 2017. De aanvraag betreft een actualisatie van de bodemdalingsprognose en een beoordeling van de gevolgen daarvan. De aspecten planmatig beheer en bodemtrilling wijzigen niet. Daarom zal hierna alleen het onderwerp bodemdaling besproken worden en de effecten daarvan op de veiligheid, schade en op natuur en milieu. De onderdelen uit de adviezen die niet zien op de gewijzigde bodemdaling, zijn opgenomen bij het onderdeel adviezen over overige onderwerpen.

5.1 Bodemdaling

Aanvraag

Uit de in 2017 uitgevoerde bodemdalingsmetingen blijkt dat de bodemdalingscontour door winning uit het Vinkega gasveld zich verder in zuidoostelijke richting uitstrekt dan eerder werd verwacht. Dit wordt veroorzaakt doordat het watervoerende gedeelte van de gashoudende gesteentelaag Rotliegend, waarin drukverlaging optreedt, groter blijkt te zijn. De verwachte uiteindelijke bodemdaling door winning uit het Vinkega gasveld blijft onveranderd en bedraagt 4 cm op het diepste punt boven het gasveld Vinkega. Hiervan is tot januari 2018 naar schatting reeds 1,5 cm opgetreden als gevolg van gaswinning uit het gasveld Vinkega in het verleden. Er is boven het gasveld Vinkega een beperkt effect als gevolg van de vroegere gaswinning uit het gasveld Nijensleek van ongeveer een 0,5 centimeter. Als deze daling ook wordt meegenomen, dan is de verwachte uiteindelijke samengestelde bodemdaling boven de zuidrand van het Vinkega gasveld 4,5 cm.

Uit de metingen in 2017 blijkt dat de bodemdalingscontour zich verder uitstrekt in zuidoostelijke richting, richting het gasveld Nijensleek, dan verwacht werd in het winningsplan. Ook boven het gasveld Nijensleek is bodemdaling opgetreden in de periode 2011-2017. Aangezien in deze periode geen gas meer is gewonnen uit dit veld, is deze bodemdaling het gevolg van de gaswinning uit het veld Vinkega.

Adviezen

Advies SodM

Naar aanleiding van de resultaten van de bodemdalingsmetingen die in 2017 zijn uitgevoerd heeft SodM geoordeeld dat aanpassing van het geldende winningsplan noodzakelijk was. De bodemdaling als gevolg van de winning uit het Vinkega gasveld wordt niet dieper, maar strekt zich verder uit in zuidoostelijke richting, richting het gasveld Nijensleek. Binnen deze uitbreiding treedt 1 tot 2 centimeter

bodemdaling op als gevolg van de gaswinning uit het Vinkega gasveld. De effecten hiervan zijn volgens SodM niet groot maar moeten wel beoordeeld worden, omdat ze bij de beoordeling van het geldende winningsplan niet zijn meegenomen.

De prognose van de verwachte cumulatieve bodemdaling in het gebied boven Nijensleek is nu voor het eerst meer dan 5 centimeter. Het gaat dan om het totaal van de effecten van de winning uit het Nijensleek veld (tussen 2003 en 2006) en de 1 tot 2 cm die daar nu bovenop komt door de gaswinning uit het Vinkega gasveld.

SodM concludeert dat de extra effecten als gevolg van de winning uit het gasveld Vinkega niet groot zijn. Een daling van 1 tot 2 cm heeft meestal geen merkbare invloed op de waterhuishouding en de natuur. SodM verwijst hierbij naar het advies van het waterschap Drents Overijsselse Delta over het nabij gelegen gasveld Diever waarin zij heeft aangegeven dat enkele centimeters bodemdaling geen significante gevolgen hebben voor het watersysteem.

Advies TNO

TNO geeft aan dat het geldende winningsplan voor Vinkega uit 2016 bij een maximaal productiescenario uitgaat van een totale bodemdaling door gaswinning in Vinkega van 4 cm met 10% kans op overschrijding van deze waarde. Als gevolg van winning uit de nabijgelegen gasvelden zal de cumulatieve bodemdaling boven het Vinkega gasveld maximaal 4,5 cm bedragen.

TNO kan zich vinden in de bodemdalingsberekeningen zoals Vermilion in het addendum heeft vastgelegd. Er ontstaat door de gaswinning uit het veld Vinkega een grotere bodemdalingscontour ten opzichte van het geldende winningsplan, waarbij de maximale bodemdalingsvoorspelling van 4,5 cm boven het gasveld Vinkega onveranderd is.

Advies Wetterskip Fryslân

Het wetterskip constateert dat de aangevraagde wijzigingen ten opzichte van de vorige versie van het winningsplan, geen of althans verwaarloosbare gevolgen voor hun beheergebied met zich meebrengt. De wijzigingen doen zich feitelijk voor buiten het beheergebied van het wetterskip in de provincies Overijssel en Drenthe. Het addendum geeft daarom geen aanleiding tot aanvulling van het advies van 4 juli 2017 met kenmerk WFN1709413. Het wetterskip is verrast dat relatief kort na actualisatie van het winningsplan er weer een addendum wordt gepresenteerd met andere bodemdalingsprognoses dan enkele jaren daarvoor werden voorzien. Hoewel de gevolgen daarvan in dit geval beperkt zijn en zich niet manifesteren in het beheergebied van het wetterskip, wordt het belang benadrukt van houdbare bodemdalingsprognoses; alleen dan is het redelijkerwijs mogelijk om goed te anticiperen op en te adviseren over de gevolgen van bodemdaling.

Advies waterschap Drents Overijsselse Delta

Het waterschap verwacht geen significante gevolgen voor het watersysteem en de oppervlaktewaterkwaliteit. Zij adviseert de aangevraagde bodemdaling vast te leggen in het instemmingsbesluit en de naleving hiervan voor te leggen aan SodM en daarbij vast te leggen dat de betrokken adviserende partijen tijdig op de hoogte worden gesteld als de samengestelde bodemdaling als gevolg van deze gaswinning niet binnen de in het winningsplan aangegeven grenzen verlopen. In het winningsplan staat dat de uiteindelijk samengestelde bodemdaling van de velden Vinkega en Nijensleek door deze winning maximaal 4,5 centimeter bedraagt. Dit is een lichte toename ten opzichte van de uiteindelijke samengestelde bodemdaling van 4,2 cm in het addendum van december 2016. Waar in 2016 geen invloed van de velden Diever en De Blesse op de bodemdaling aannemelijk werd geacht, blijkt uit de nieuwe berekeningen dat de maximale cumulatieve bodemdaling van de velden Vinkega, Nijensleek, Diever, Eesveen en De Blesse/Blesdijke gezamenlijk meer dan 5 centimeter kan bedragen. De exacte maximale samengestelde bodemdaling kan niet uit figuur 1-10, dan wel uit figuur 4 worden afgeleid. Het waterschap adviseert om Vermilion te verplichten de verwachte cumulatieve bodemdaling in de omgeving van de gasvelden op een heldere manier inzichtelijk te maken voor een breed publiek.

Advies provincie Drenthe

De provincie stelt vast dat ten zuidoosten van Vinkega de cumulatieve bodemdaling (Vinkega + Nijensleek) groter wordt. Vanwege de veenvoorkomens in dit gebied bekijkt het waterschap Drents Overijsselse Delta of een nader onderzoek nodig is om te bepalen of eventuele waterhuishoudkundige maatregelen getroffen dienen te worden. Indien maatregelen getroffen zouden moeten worden, zijn de kosten hiervan voor Vermilion, dat voor (de gevolgen van de winning van) de gasvelden Vinkega en Nijensleek verantwoordelijk is.

Advies provincie Fryslân

Uit het addendum kan de provincie onvoldoende opmaken wat de oorzaak is dat de bodemdalingsprognose nu bijgesteld is. Omdat bij het winningsplan uit 2016 al een addendum zat dat gericht was op de onzekerheid van de bodemdaling vindt de provincie het logisch dat een verklaring wordt gegeven voor het bijstellen van de bodemdalingscontour.

De cumulatieve bodemdaling wordt geschat op maximaal 5 cm over een periode tot 2035. SodM geeft in haar advies aan dat de gecumuleerde daling groter kan zijn dan 5 cm. Bij het vorige winningsplan ontstond al onzekerheid over de bodemdaling. In een aanvullend addendum wordt wederom een bijstelling gedaan over de bodemdaling en de verwachting van SodM is dat de bodemdaling nog meer kan zijn. Er blijft dus onduidelijkheid bestaan en dit raakt ook het vertrouwen in de stabiliteit en lange termijneffecten op de omgeving van dit gasveld Vinkega.

Advies provincie Overijssel

De kaart van cumulatieve bodemdaling (winningsplan figuur 1-10) laat te wensen over. Er zijn in de omgeving van Vinkega diverse (uitgeproduceerde) gasvelden waarvan de effecten overlappen.

Gezien de hoge concentratie van winningsactiviteiten in dit gebied en hun cumulatieve effect op bodemdaling, vindt de provincie het raadzaam de bodemdaling met een hogere frequentie dan de gebruikelijke vijfjaarstermijn te laten meten.

Advies gemeente Weststellingwerf

De gemeente adviseert het addendum af te wijzen. Uit het addendum blijkt dat de bodemdalingscontour verder naar het zuidoosten loopt. De gemeente geeft aan dat in het concept instemmingsbesluit en in het addendum geen oorzaak is gegeven. Dit roept vragen op. Ook omdat bij het winningsplan uit 2016 al een addendum zat gericht op onzekerheid over de bodemdalingsberekening. De gemeente wil weten wat de oorzaak is van het groter uitvallen van de bodemdalingscontour en vraagt zich af of de minister kan uitsluiten dat dit te maken heeft met een toename van de snelheid van de gaswinning en/of een toename van de hoeveelheid gewonnen gas.

De bodemdaling wordt geschat op maximaal 5 cm over een periode tot 2035. Dit is de gecumuleerde daling. SodM beschrijft echter dat de gecumuleerde daling hoger kan zijn dan 5 cm. Er moet helderheid komen over wat nu de maximaal te verwachten daling is. Omdat het addendum nu juist gaat om bodemdaling kan het niet zo zijn dat er onduidelijkheden in de voorspelling zitten. De gemeente vraagt zich ook nog af of bij de cumulatie goed rekening is gehouden met de nog niet afgeronde ontwikkelingen uit het nabij gelegen gasveld de Blesse Blesdijke. Gezien de hoge concentratie van winningsactiviteiten in dit gebied en hun cumulatieve effect op bodemdaling en de onjuistheid van de eerdere voorspellingen, adviseert de gemeente om de bodemdaling met een hogere frequentie dan de gebruikelijke vijfjaarstermijn te laten meten.

Advies gemeente Steenwijkerland

De gemeente verwacht dat de minister in het instemmingsbesluit opneemt dat de bodemdalingsmetingen in het gebied Vinkega en Nijensleek worden geïntensiveerd. Een grotere bodemdaling dan gedacht kan dan tijdig worden geconstateerd, zodat adequate maatregelen kunnen worden getroffen.

Advies gemeente Westerveld

De gemeente adviseert op kaartmateriaal duidelijk te maken wat nu exact het verschil is tussen de verwachte bodemdalingscontour uit het instemmingsbesluit van 11 juli 2018 en de verwachte bodemdalingscontour die voortvloeit uit het gewijzigd winningsplan dat nu voorligt. Het moet duidelijk worden hoeveel groter en dieper de bodemdalingscontour wordt. Het SodM-advies is wat dit betreft tegenstrijdig. De gemeente adviseert om in het instemmingsbesluit op te nemen dat de bodemdaling frequenter gemeten wordt.

Advies Mijnraad

De Mijnraad adviseert de minister om in te stemmen met de aanvraag. Zij ziet op technisch inhoudelijke gronden geen reden om negatief te adviseren. De Mijnraad vindt wel dat een uitgebreidere uitleg en toelichting over de huidige situatie en de verwachte situatie op zijn plaats was geweest.

Beoordeling bodemdaling

De minister stelt op basis van de adviezen van SodM en TNO vast dat de bodemdalingscontour die wordt verwacht door de gaswinning uit het gasveld Vinkega, een groter gebied betreft dan in het geldende winningsplan uit 2016 was voorzien. De bodemdalingscontour spreidt zich meer in zuidoostelijke richting uit dan eerder verwacht. Vermilion geeft hiervoor in de aanvraag van november 2018 als oorzaak aan, dat in de gashoudende gesteentelaag het watervoerende deel groter is dan gedacht. SodM acht het aannemelijk dat dit de reden is voor de grotere uitgestrektheid. De minister acht daarmee de eventuele onduidelijkheid over de oorzaak weggenomen. De oorzaak ligt in ieder geval niet bij een versnelling van de gaswinning of vergroting van de hoeveelheid te winnen gas omdat dit ongewijzigd is ten opzichte van het geldende en voorgaande winningsplannen.

De minister stelt vast dat de bodemdaling aan de oppervlakte veroorzaakt wordt doordat de druk in het gesteente waarin het gas zit opgesloten daalt door dit gas te winnen. Het gesteente wordt onder het gewicht van de bovenliggende gesteentelagen samengedrukt. Dit wordt ook wel compactie van het gesteente genoemd. Bodemdaling wordt gerelateerd aan de dikte van de gesteentelaag waaruit het gewonnen wordt en de drukdaling in het gasreservoir. Hoe dunner die gesteentelaag is of hoe minder de drukdaling is, hoe minder compactie in de diepe ondergrond en hoe minder bodemdaling aan de oppervlakte. In dit geval is de gesteentelaag niet dikker of dunner, maar uitgestrekter omdat het watervoerende deel van het gasveld groter is en in dat deel ook drukdaling optreedt. Daardoor wordt aan de oppervlakte een grotere bodemdalingscontour veroorzaakt maar wordt deze niet dieper.

De minister stelt op basis van de adviezen van SodM en TNO vast dat de compactie niet groter is, waardoor de door de gaswinning veroorzaakte bodemdaling aan de oppervlakte niet dieper wordt. De bodemdaling strekt zich echter verder in zuidoostelijke richting uit en overlapt daarmee met de bodemdaling die door de gaswinning uit het verleden uit het gasveld Nijensleek is veroorzaakt. De uiteindelijke te verwachten bodemdaling als gevolg van gaswinning uit het gasveld Vinkega boven de zuidrand van het gasveld Vinkega zal maximaal 4,5 cm bedragen. In het diepste punt van de bodemdalingscontour, boven het Nijensleek gasveld wordt een totale gecumuleerde bodemdaling verwacht van iets meer dan 5 cm waaraan de gaswinning uit het Vinkega gasveld 1 tot 2 cm bijdraagt. In de genoemde dalingen van 4,5 cm en meer dan 5 cm zit dan ook geen tegenstrijdigheid, het betreffen verschillende punten waar de bodemdaling optreedt. Dit is ook goed te zien in figuur 1-10 van de aanvraag. Vermilion heeft op verzoek twee kaarten opgesteld waar dit nog duidelijker op te zien is. Beide kaarten zijn in te zien op www.nlog.nl bij de stukken die ter inzage liggen met dit ontwerpbesluit.

De minister stelt op basis van de adviezen van SodM en TNO vast dat een grotere bodemdalingscontour wordt veroorzaakt door de gaswinning uit het Vinkega gasveld, waarbij de verwachte toekomstige maximale bodemdalingsvoorspelling van 2,5 cm boven het Vinkega gasveld onveranderd is. De 1 tot 2 cm bodemdaling boven het Nijensleek gasveld is nieuw ten opzichte van het geldende

winningsplan. Deze verwachting is goed te zien in figuur 1-6 en 1-7 van de aanvraag. In vergelijking met het kaartmateriaal in het geldende winningsplan is de uitbreiding van de bodemdalingscontour in zuidoostelijke richting goed te zien.

De gaswinning uit het Vinkega gasveld veroorzaakt dus bodemdaling in een groter gebied dan eerder voorzien, vooral boven het Nijensleek gasveld dat ten zuidoosten van het Vinkega gasveld ligt. Omdat het gasveld Nijensleek al jaren verlaten is, wordt de bodemdaling die boven het gasveld Nijensleek plaatsvindt veroorzaakt door de gaswinning uit het Vinkega gasveld. De gaswinning uit het gasveld Nijensleek heeft zelf in het verleden gezorgd voor een bodemdaling van ongeveer 3 cm in het diepste punt boven Nijensleek. Dat diepste punt wordt nu beïnvloed door de grotere bodemdalingscontour door de gaswinning uit het Vinkega veld. De minister stelt vast dat gaswinning uit het gasveld Vinkega nog maximaal 1-2 cm bodemdaling zal veroorzaken boven het gasveld Nijensleek waardoor het diepste punt aldaar (iets) meer dan 5 cm zal worden. Met SodM is de minister van oordeel dat deze wijziging besproken dient te worden met de waterschappen die te maken krijgen met de effecten van deze diepere dalingskom boven Nijensleek. De minister heeft begrepen dat deze gesprekken plaatsvinden. Het waterschap Drents Overijsselse Delta stelt in haar advies vast dat zij geen significante gevolgen verwacht voor het watersysteem en de oppervlaktewaterkwaliteit, ook niet ter plaatse van de veenvoorkomens in het gebied waar voorheen geen bodemdaling als gevolg van de winning uit het gasveld Vinkega werd verwacht.

De minister stelt vast dat beide adviserende waterschappen naar aanleiding van de aanvraag geen significante gevolgen voor het watersysteem en de oppervlaktewaterkwaliteit verwachten. Tevens stelt de minister vast dat indien toch blijkt dat maatregelen in het watersysteem nodig zijn als gevolg van de bodemdaling Vermilion op grond van artikel 6:177 van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk is voor de kosten die het gevolg zijn van de mijnbouwactiviteiten. Vermilion onderhoudt hierover contact met het waterschap om de eventuele gevolgen goed in beeld te brengen en te bekijken of en op welk moment beheersmaatregelen nodig zijn. De minister gaat er dan ook van uit dat Vermilion in gesprek blijft over de gaswinningsactiviteiten in relatie tot de waterhuishouding en de kosten die hieruit voortvloeien.

Ten slotte benadrukt de minister dat, op basis van de 'Gedragscode gaswinning kleine velden', die vanuit de koepelorganisatie van Nederlandse gasproducenten (NOGEPA) is vastgesteld en waar ook Vermilion bij is aangesloten, Vermilion zorgt voor het beschikbaar stellen van informatie en het onderhouden van contact met belanghebbenden in alle fasen van de activiteiten. Belanghebbenden worden actief geïnformeerd bij relevante projectwijzigingen of inzichten.

Bodemdaling wordt voorspeld met rekenmodellen en wordt gedurende de looptijd van de gaswinning gemonitord op basis van het meetplan. Het meetplan wordt jaarlijkse door SodM met Vermilion besproken om te bezien of de frequentie van de bodemdalingmetingen moet worden aangepast. Hoewel de rekenmodellen een goed en betrouwbaar beeld geven van de voorspelde bodemdaling, kan de daadwerkelijke door gaswinning ontstane bodemdaling afwijken daarvan. De meetgegevens zijn openbaar en worden ter beschikking gesteld aan de onafhankelijke en deskundige toezichthouder SodM, die ook de analyse van de meetgegevens controleert. Als er aanleiding is om te veronderstellen dat de bodemdaling anders verloopt dan was voorzien zal een nieuwe berekening moeten worden opgesteld en voorgelegd in een aangepast winningsplan waarvan de effecten opnieuw worden beoordeeld. Zoals eerder gesteld, moet Vermilion tijdig in overleg (blijven) treden met het waterschap als de bodemdalingprognoses wijzigen.

Meetplan

In de bodem van Vinkega en omgeving wordt sinds de jaren '90 gas gewonnen. De bodemdaling in het gebied wordt gemonitord door middel van het meetplan 'Noordwolde-Weststellingwerf-Vinkega-De Hoeve'. Dit meetplan is openbaar en voor iedereen in te zien via <http://nlog.nl/vinkega-en-de-hoeve>. In het meetplan is vastgelegd hoe en wanneer de bodemdaling gemeten wordt. Het meetplan wordt jaarlijks door SodM getoetst en indien het verloop van de bodemdaling dit rechtvaardigt kan besloten worden tot een hogere meetfrequentie. De minister ziet dan ook geen reden om hierover voorschriften op te nemen in dit instemmingsbesluit

De minister concludeert, mede op basis van de adviezen van SodM en TNO en de waterschappen, dat de gewijzigde bodemdalingprognose zorgvuldig tot stand is gekomen en dat deze bodemdaling dermate gering is dat hierdoor geen nadelige gevolgen veroorzaakt zullen worden.

Zienswijzen

Een reactie op de zienswijzen is gegeven in de nota van antwoord onder punt 2. Gelet op zienswijzen met betrekking tot bodemdaling zijn er geen gronden om het ontwerpbesluit inhoudelijk te wijzigen.

5.2 Schade door bodemdaling

Aanvraag

Vermilion geeft aan dat een bodemdalingcontour door aardgaswinning gelijkmatig is en een verloop heeft over meerdere kilometers. Bodemdaling komt bovendien zeer geleidelijk tot stand, over een periode van jaren. Er treedt aan de oppervlakte een uiterst geringe helling op (niet meer dan 2 cm per km). Daarom zal een gebouw geen schade oplopen, of het nu midden in de dalingskom staat of meer aan de rand. Schade aan gebouwen door bodemdaling ontstaat juist wanneer er verschilzakkingen optreden in de ondiepe bodem, dat wil zeggen ongelijkmatige zakkingen die kunnen leiden tot kromming van een gebouw.

Adviezen

Advies Tcbb

De Tcbb stelt vast dat bij een nog te verwachten bodemdaling van 2,5 cm door de resterende gasproductie redelijkerwijs geen schade in of nabij het winningsgebied te verwachten is. Gelet op de aard en omvang van de beoogde winning is daarbij naar het oordeel van de Tcbb in het meetplan voorzien in een adequate monitoring van de bodemdaling. De Tcbb ziet dan ook geen aanleiding om aanvullende maatregelen te adviseren anders dan die al zijn voorzien.

Advies provincie Drenthe

Doordat de bodemdalingcontour van Vinkega zich verder naar het zuidoosten uitstrekt dan eerder gedacht, zal in het gebied ten zuidoosten van Vinkega de cumulatieve bodemdaling (Vinkega + Nijensleek) ook groter worden. Vanwege de veenvoorkomens in dit gebied bekijkt het waterschap of een nader onderzoek nodig is om te bepalen of eventuele waterhuishoudkundige maatregelen getroffen dienen te worden. Indien maatregelen getroffen zouden moeten worden, zijn de kosten hiervan voor Vermilion, dat voor de gevolgen van de winning uit de gasvelden Vinkega en Nijensleek verantwoordelijk is. De provincie adviseert om dit mogelijke scenario te benoemen in het besluit, omdat dit een direct gevolg is van de nieuwe bodemdalingssituatie voor Vinkega.

De provincie adviseert daarnaast zo spoedig mogelijk het Schadeprotocol Kleine Gasvelden vast te stellen overeenkomstig het advies van de Tcbb; in dat protocol het wettelijk bewijsvermoeden vast te leggen en dat de uitspraak van de onafhankelijke landelijke Commissie Mijnbouwschade bindend is en de schade conform die uitspraak wordt vergoed aan de schademelder.

Advies waterschap Drents Overijsselse Delta

Het waterschap vindt het van groot belang dat gedurende de winning en de periode daarna wordt gemonitord of de werkelijke bodemdaling overeen blijft komen met de verwachte cumulatieve bodemdaling van alle gaswinningen in de omgeving. Deze informatie is nodig om het functioneren van de waterstaatkundige werken ook in de toekomst te borgen, zodat de grond- en oppervlaktewaterstanden blijven passen bij de gebruiksfuncties in het gebied. Alle betrokken adviserende partijen moeten tijdig van deze informatie worden voorzien, zodat kosten, schade en maatregelen tijdig inzichtelijk worden gemaakt. Het waterschap adviseert om een informatieplicht voor Vermilion op te nemen en aan te geven dat Vermilion voor de gevolgen van de gaswinning verantwoordelijk is. Eventuele kosten, schade en maatregelen als gevolg van de gaswinning zal Vermilion dan ook moeten vergoeden.

Advies gemeente Weststellingwerf

De gemeente vindt een daling van 5 cm (of meer) niet gering. Deze bodemdaling kan leiden tot schade. Veiligheid moet wat de gemeente betreft boven alles gaan. De ontwikkeling voldoet daarmee niet aan het voorzorgsbeginsel.

Advies gemeente Steenwijkerland

De gemeente wijst op het advies van SodM dat de prognose voor de bodemdaling in het gebied groter kan zijn dan 5 cm. SodM schrijft volgens de gemeente dat de effecten die dan kunnen optreden niet zijn beschreven in het addendum, noch in het winningsplan en adviseert daarom in contact te treden met het waterschap. De gemeente adviseert om in het instemmingsbesluit op te nemen dat Vermilion in samenwerking met de desbetreffende waterschappen gaat bezien wat de effecten kunnen zijn, als de bodemdaling groter is dan voorspeld. Eventuele maatregelen die hieruit voortvloeien dienen door Vermilion te worden vergoed.

Beoordeling risico's voor veiligheid en schade

De minister constateert dat SodM en TNO zich kunnen vinden in de door Vermilion inzichtelijk gemaakte en berekende grotere bodemdalingscontour van het gasveld Vinkega in zuidoostelijke richting. De minister stelt vast dat bodemdaling door de gaswinning uit het Vinkega veld 1 tot 2 cm bedraagt in het gebied van de uitbreiding van de contour. De minister stelt mede op basis van het advies van SodM en van het waterschap Drents Overijsselse Delta vast dat de effecten van deze extra bodemdaling niet groot zijn en dat geen significante gevolgen voor het watersysteem en de oppervlaktewaterkwaliteit worden verwacht. Er zijn daarom geen maatregelen nodig om schade te voorkomen. De minister stelt vast dat ook de veiligheid voor omwonenden niet in het geding is, nu de kans op een aardbeving onveranderd (verwaarloosbaar) is. Er zijn geen redenen van veiligheid en schade op grond waarvan instemming met de gewijzigde bodemdalingsprognose geweigerd zou moeten worden of dat daaraan beperkingen of voorschriften verbonden worden.

In aanvulling op het instemmingsbesluit van 11 juli 2018 benadrukt de minister dat omwonenden die denken schade te hebben door bodembeweging als gevolg van de gaswinning hun schadeclaim vanaf 1 juli 2020 kunnen indienen bij de onafhankelijke landelijke Commissie Mijnbouwschade (zie ook de website www.commissiemijnbouwschade.nl). Deze commissie is per 1 juni 2020 ingesteld en het schadeprotocol is tevens vastgesteld (Staatscourant 2020, nr. 30336).

In reactie op het advies van de provincie Drenthe benadrukt de minister dat de omvang van het aantal schadegevallen en de gelijksoortigheid ervan bij het Groningenveld een argument zijn geweest om een wettelijk bewijsvermoeden in te voeren (Kamerstukken II 2015/2016, 34348, nr. 6). Voor de kleine gasvelden is deze situatie heel anders; er is geen sprake van een veelheid aan gelijksoortige schades die voor het overgrote deel aan één oorzaak kunnen worden toegeschreven. De minister heeft dit nader uitgelegd in de brief aan de Tweede Kamer van 20 december 2019 (Kamerstukken II, 2019/2020, 32849, nr. 200).

Zienswijzen

Een reactie op de zienswijzen is gegeven in de nota van antwoord onder punt 4. Gelet op zienswijzen met betrekking tot schade door bodembeweging zijn er geen gronden om het ontwerpbesluit inhoudelijk te wijzigen.

5.3 Natuur en Milieu

DGKE-WO /21070334

Aanvraag

Vermilion geeft aan dat de bodemdalingscontour van Vinkega een gebied omvat van 5 bij 5 km. Binnen de bodemdalingscontour bevinden zich landbouwgronden en bebouwing. De bodemdalingscontour van Vinkega reikt net tot in het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. Vermilion heeft een effectbeoordeling van de gewijzigde bodemdalingsprognose op de waterhuishouding en natuur laten uitvoeren door Royal HaskoningDHV.

Royal HaskoningDHV concludeert dat de verwachte bodemdaling van 1 cm door de gaswinning uit het Vinkega gasveld op het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld geen effecten heeft op de beschermde natuurwaarden. Tevens concludeert zij dat de omvang van de effecten op grondwater, oppervlaktewater, waterveiligheid en waterkwaliteit verwaarloosbaar zijn, zodat geen problemen ontstaan voor landbouw, natuur of bebouwd gebied.

Adviezen

Advies SodM

De in de aanvraag beschreven extra effecten die zullen optreden als gevolg van de winning uit het Vinkega gasveld zijn volgens het SodM niet groot: het gaat om een wijziging in de prognose van 1 tot 2 centimeter. De bodemdalingscontour als gevolg van de winning uit het Vinkega gasveld wordt niet dieper, maar wel groter. Een daling van 1-2 cm heeft in de meeste gevallen geen merkbare invloed op de waterhuishouding en de natuur. Het waterschap Drent-Overijsselse Delta heeft recent geadviseerd over het nabij gelegen gasveld Diever, en geeft aan dat enkele centimeters daling daar geen significante gevolgen heeft voor het watersysteem. Het waterschap geeft ook aan vooral behoefte te hebben aan tijdige informatie en monitoring. In het addendum wordt 5 centimeter genoemd als een grenswaarde waarbij het waterschap soms maatregelen nodig acht. SodM adviseert hierover contact op te nemen met het waterschap.

Advies waterschap Drents Overijsselse Delta

Het waterschap verwacht geen significante gevolgen voor het watersysteem en de oppervlaktewaterkwaliteit. Ter plaatse van de bodemdalingscontour liggen enkele veenvoorkomens waar bodemdaling effect op het grondwaterpeil kan hebben. Uit nadere beoordeling van de locaties en dikte van deze veenvoorkomens ten opzichte van het watersysteem, verwacht het waterschap geen significante gevolgen voor de waterhuishouding door de extra bodemdaling. Hierbij is uitgegaan van de uiteindelijke samengestelde bodemdaling in figuur 1-10 van het addendum. Aan de oostkant van het gasveld Vinkega ligt het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. In het advies op het gewijzigde winningsplan Diever, d.d. 25 februari 2019, geeft het waterschap aan dat zij geen significante gevolgen verwachten voor het watersysteem ter plaatse. Het waterschap constateert dat in het addendum op het winningsplan Vinkega dezelfde samengestelde (cumulatieve) bodemdalingskaarten zijn opgenomen. De bevindingen en conclusies in het advies op het gewijzigde winningsplan Diever, d.d. 25 februari 2019, blijven hetzelfde.

Advies provincie Fryslân

De provincie geeft aan dat de mogelijke daling van 5 cm richting de kritische grens gaat waarop het invloed krijgt op het watersysteem.

DGKE-WO /21070334

Advies provincie Overijssel

De provincie geeft aan dat de kaart die de cumulatieve te verwachten effecten van de winningen presenteert, zich beperkt tot de directe omgeving van Vinkega. Eventuele effecten van cumulatieve bodemdaling buiten dit kaartgebied, met name op het drinkwaterbeschermingsgebied Havelterberg, zijn strikt genomen niet vast te stellen. De provincie verzoekt om een kaart van de cumulatieve bodemdaling voor een groter gebied, waarbij tenminste ook de te verwachten cumulatieve daling rond het veld Eesveen inzichtelijk is gemaakt. De drinkwaterwinning Havelterberg ligt op circa elf kilometer van het gasveld Vinkega. De provincie maakt uit de in de aanvraag opgenomen kaarten op, dat er ten opzichte van het geldende winningsplan weinig tot geen extra bodemdaling op zal treden in het gebied dat in de omgevingsverordening is aangewezen voor de bescherming ten behoeve van drinkwaterwinning. De provincie verwacht daarom geen negatieve invloed op de drinkwaterwinning. Het aangeleverde kaartmateriaal suggereert echter wel dat er mogelijk enige, beperkte bodemdaling (<1 cm) is te verwachten in de aan drinkwaterwinning gebonden gebieden.

De provincie geeft aan dat er geen Overijsselse Natura 2000-gebieden binnen de bodemdalingscontour van het gasveld Vinkega liggen. Er zijn dan ook geen effecten op Overijsselse Natura 2000-gebieden te verwachten.

In de nieuwe prognose cumuleert de verwachte samengenomen bodemdaling van alle winningsactiviteiten binnen de effectsfeer van de winning in Vinkega tot maximaal 4,5 centimeter in Overijssel. De provincie verwacht niet dat er hierdoor nadelige effecten op zullen treden ten aanzien van de waterhuishouding binnen de provincie Overijssel. De provincie verwacht ten slotte niet dat de geprognostiseerde bodemdaling tot belemmering van ruimtelijke ontwikkelingen zal leiden.

Beoordeling en conclusie natuur en milieu

Met het instemmingsbesluit van 11 juli 2018 zijn de effecten van gaswinning uit het Vinkega gasveld reeds beoordeeld en is geconcludeerd dat er geen negatieve gevolgen voor natuur en milieu te verwachten zijn. Omdat de bodemdalingscontour groter is dan eerder werd verwacht, is er opnieuw een beoordeling gemaakt van onder meer de te verwachten effecten op natuur en milieu door de grotere bodemdalingscontour als gevolg van de gaswinning uit het Vinkega gasveld.

Bodemdaling kan mogelijk gevolgen hebben voor natuur en milieu. De opbouw van de dalingskom duurt jaren, zodat geen plotselinge veranderingen plaatsvinden die een direct effect op mens, natuur en milieu kunnen hebben. De bodemdaling kan echter op den duur wel invloed hebben op het waterpeil in relatieve zin (het grondwater komt hoger te staan ten opzichte van het maaiveld). Dit kan leiden tot vernatting (of verdroging vanwege het verschil met de peilhoogte) en daarmee tot nadelige (en voordelige) gevolgen voor natuur en

milieu. Het waterschap kan deze gevolgen tegengaan door het waterpeil aan te passen.

DGKE-WO /21070334

Bij de beoordeling van bodemdalingsgevolgen voor het watersysteem constateert de minister op basis van het advies van het waterschap Drents Overijsselse Delta dat van de geringe toekomstige bodemdaling als gevolg van de gaswinning uit het Vinkega veld geen zodanige nadelige effecten zijn te verwachten op het watersysteem (ook in het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld) en de oppervlaktewaterkwaliteit dat hij zijn instemming aan het gewijzigde winningsplan zou moeten weigeren of daaraan voorschriften of beperkingen zou moeten verbinden.

De minister constateert dat de bodemdaling die wordt veroorzaakt door de gaswinning uit het Vinkega gasveld zich uitstrekt tot net in het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld. De invloed van de gaswinning uit het Vinkega gasveld heeft in dit gebied echter een zeer beperkte invloed. In het uiterst westelijke deel van dit Natura 2000-gebied zal de bodemdaling door de gaswinning uit het Vinkega gasveld rond de 1 cm zijn. De minister benadrukt dat bij de beoordeling van het winningsplan Diever is vastgesteld dat de bodemdaling van maximaal 3 cm door de gaswinning uit het Diever gasveld in genoemd Natura 2000-gebied geen nadelige effecten veroorzaakt. Gezien de geringe invloed van de gaswinning uit het Vinkega gasveld stelt de minister, mede op basis van het advies van het waterschap Drents Overijsselse Delta, vast dat de aangevraagde gewijzigde bodemdalingscontour geen zodanige effecten heeft op het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld dat hij zijn instemming aan het gewijzigde winningsplan zou moeten weigeren of daaraan voorschriften of beperkingen zou moeten verbinden.

Het waterschap benadrukt echter het grote belang van een goede monitoring van de werkelijke bodemdaling en de tijdige en inzichtelijke informatievoorziening hierover aan de waterschappen zodat zij de waterstaatkundige werken ook in de toekomst kunnen borgen en de grond- en oppervlaktewaterstanden blijven passen bij de gebruiksfuncties in het gebied. De minister stelt vast dat een goede communicatie over de gemeten bodemdaling in het gebied, en eventueel aan te passen verwachtingen en maatregelen die als gevolg daarvan getroffen moeten worden essentieel is. Zoals eerder in dit besluit is aangegeven gaat de minister ervan uit dat Vermilion in gesprek is en blijft over de gaswinningsactiviteiten in relatie tot de waterhuishouding en de kostenverdeling voor de eventuele beheersmaatregelen die hieruit voortvloeien.

De provincie Overijssel geeft aan dat de eventuele effecten van cumulatieve bodemdaling door de gaswinning uit de velden Vinkega en Eesveen op het drinkwaterbeschermingsgebied Havelterberg niet goed zijn vast te stellen op basis van het aanwezige kaartmateriaal. De minister constateert met de provincie dat de drinkwaterwinning Havelterberg op circa elf kilometer afstand van het gasveld Vinkega ligt. De bodemdaling die veroorzaakt wordt door de gaswinning uit het Vinkega veld is in het gebied van de drinkwatervoorziening Havelterberg marginaal, gezien de afstand. De minister bevestigt de verwachting van de

provincie dat daarom geen negatieve invloed op de drinkwaterwinning wordt voorzien.

DGKE-WO /21070334

De minister verwacht geen zodanige nadelige gevolgen voor natuur en milieu dat hij zijn instemming met de gevraagde wijziging van de bodemdalingscontour zou moeten weigeren of daaraan voorschriften of beperkingen zou moeten verbinden. Zoals eerder in dit besluit aangegeven gaat de minister er wel van uit dat Vermilion contact heeft met het waterschap over eventuele maatregelen om negatieve effecten op de waterhuishouding te voorkomen of te beperken en de kostenverdeling hiervan.

Zienswijzen

Een reactie op de zienswijzen is gegeven in de nota van antwoord onder punt 5. Gelet op zienswijzen met betrekking tot natuur en milieu zijn er geen gronden om het ontwerpbesluit inhoudelijk te wijzigen.

5.4 Adviezen over overige onderwerpen

Advies provincie Fryslân

De nieuwe dalingskom die volgens de prognose gaat ontstaan geeft een maximale bodemdaling aan van 5 cm. De daling vindt de provincie aanzienlijk meer dan in het oorspronkelijke winningsplan is aangegeven. Het instemmingsbesluit op het winningsplan Vinkega van 2016 is genomen op 11 juli 2018. Vermilion heeft daarmee aangegeven dat ruim voor de instemming op het winningsplan de gegevens ten aanzien van de onjuiste bodemdalingsprognose al beschikbaar waren. De provincie vraagt zich af waarom zij destijds de onjuiste gegevens ter advisering hebben ontvangen terwijl de nieuwe gegevens al beschikbaar waren. Op het moment van besluitvorming had de provincie die gegevens al kunnen hebben. Voor het gasveld Vinkega is in die tijd een beroepsprocedure doorlopen. Gedurende die beroepsprocedure is ook de procedure voor het addendum gestart. De provincie vindt deze werkwijze onbegrijpelijk in het licht van de maatschappelijke zorgen en het wantrouwen dat bestaat tegen de mogelijke effecten van gaswinning op inwoners.

De provincie adviseert om niet mee te werken aan gevraagde instemming op het addendum van het winningsplan. Met name omdat er verandering op verandering plaatsvindt en het oorspronkelijke winningsplan uit 2016 nog niet onherroepelijk is. Door op deze wijze een procedure te doorlopen draagt het proces niet bij aan het verbeteren van het vertrouwen van inwoners. De provincie adviseert met nadruk dat een eventuele instemming met dit addendum gepaard gaat met de voorwaarde dat goede communicatie met inwoners plaatsvindt.

Advies provincie Drenthe

De provincie geeft aan dat de mijnbouwbedrijven vanuit de koepelorganisatie geacht worden te handelen conform de 'Gedragscode gaswinning kleine velden'. Er zou sprake moeten zijn van goede, open en transparante communicatie en contact met de omgeving tijdens alle fases van een gaswinningsproject. Dit is in de praktijk nog lang niet het geval. De provincie wijst bijvoorbeeld op het feit dat de productie uit het Vinkegaveld is stilgelegd, zonder dat duidelijk wordt waarom

dit het geval is. Dergelijke vaagheid leidt volgens de provincie tot speculaties bij omwonenden die de gemoedsrust, noch het vertrouwen ten goede komen. Voor wat betreft de communicatie vanuit het ministerie, ziet de provincie het voorstel om hierover met de decentrale overheden van gedachten te wisselen graag concreet uitgewerkt.

DGKE-WO /21070334

Advies provincie Overijssel

De provincie geeft aan dat het voor de inwoners duidelijk moet zijn dat de gaswinning alleen onder heldere voorwaarden en strikte monitoring plaatsvindt. De provincie vindt het van belang dat omwonenden tijdig op de hoogte worden gesteld over ontwikkelingen. Zij adviseert daarom met name zorgvuldig te communiceren over het seismisch risico en de schadeafhandeling. Tevens verzoekt de provincie de minister om Vermilion te verplichten de bodemdaling in het gebied en de kans op aardbevingen goed inzichtelijk te maken voor een breed publiek en haar te adviseren om duidelijk en inzichtelijk te communiceren over het winningsplan en over ontwikkelingen en klachten tijdens de gaswinning.

Advies gemeente Weststellingwerf

Het instemmingsbesluit op het winningsplan Vinkega uit 2016 is van 11 juli 2018. Vermilion heeft aangegeven dat ruim voor instemming op het winningsplan de gegevens over de gewijzigde bodemdalingsvoorspellingen al beschikbaar waren. De gemeente vraagt zich af waarom de minister de aangepaste contour niet heeft meegenomen in het instemmingsbesluit van 2018. De lopende beroepszaken tegen het instemmingsbesluit uit 2018 zijn zeer recent afgewezen. Gedurende de behandeling van het beroep is dus wederom een aanvraag voor een wijziging van de bodemdalingsparagraaf ingediend. Op deze manier wordt volgens de gemeente een onduidelijke situatie gecreëerd door deze beide procedures parallel te laten lopen.

Advies gemeente Steenwijkerland

In de periode tussen de constatering van de gewijzigde bodemdalingscontour en het concept besluit is nimmer open en duidelijk gecommuniceerd wat er speelt en of dit gevolgen kan hebben voor de omgeving. De minister schrijft dat er geen gevolgen zijn en gaat voorbij aan het advies van SodM om in overleg met de waterschappen de effecten te bezien. Dit ondergraaft het vertrouwen in een open en transparante overheid. Ook Vermilion wordt verweten de directe omgeving en de lokale overheden en waterschappen niet of slechts minimaal te hebben geïnformeerd. De gemeente verwacht dat de minister Vermilion opdraagt om de omgeving tijdig en open te informeren over wat er aan de hand is en of er acties nodig zijn en wat deze dan concreet inhouden. Zij moeten tijdig op de hoogte worden gesteld van eventuele ontwikkelingen gedurende de levensduur van een gaswinning door Vermilion en de minister. Het moet voor omwonenden duidelijk zijn dat de gaswinning alleen plaatsvindt onder duidelijke en heldere voorwaarden, waarbij nadelige gevolgen worden bewaakt en zoveel mogelijk worden voorkomen.

Advies gemeente Westerveld

De gemeente wijst erop dat al in 2017 uit uitgevoerde bodemdalingsmetingen gebleken was dat de bodemdaling als gevolg van de gaswinning uit het Vinkega

veld andere afmetingen zou hebben dan eerder was verwacht. In 2018 was dus al bekend dat de bodemdalingsvoorspellingen niet juist waren. Desondanks heeft de minister op 11 juli 2018 ingestemd met het op dat moment voorliggende winningsplan Vinkega uit 2016. De gemeente vindt dat onzorgvuldig en niet respectvol richting omwonenden en betrokken overheden omdat op dat moment al duidelijk was dat de bodemdalingsprognoses uit dat winningsplan achterhaald waren.

De gemeente is het niet eens met de keuze voor de reguliere voorbereidingsprocedure en vindt dat de uitgebreide voorbereidingsprocedure gevolgd moet worden zodat iedereen een zienswijze kan indienen. Volgens de gemeente is er nu sprake van een diepere en grotere bodemdalingscontour.

De gemeente geeft aan dat voor zover zij weten er geen actieve communicatie is geweest over het addendum en het feit dat de gaswinning uit het gasveld Vinkega stilligt in afwachting van een besluit over het addendum. De communicatie is op vele punten verbeterd maar in situaties als deze laat het te wensen over.

Beoordeling adviezen over overige onderwerpen

Bij de beoordeling van de overige adviezen is van belang te weten dat de af te wegen belangen en relevante feiten in het licht staan van het volgens de wet te nemen besluit. De aanvraag inclusief de adviezen worden getoetst en gewogen in het licht van de in de Mbw opgenomen toetsingsgronden in artikel 36, eerste lid. Uitsluitend die onderdelen van een advies die relevant zijn voor de beoordeling van een aanvraag aan de hand van de in de Mbw opgenomen gronden, kunnen door de minister bij zijn besluit worden betrokken en kunnen eventueel leiden tot voorschriften aan het besluit. Onderdelen van een advies die zien op andere zaken dan waar de toetsingsgronden op zien, kunnen geen rol spelen in het besluit van de minister en leiden dus niet tot het opnemen van een voorschrift aan het besluit.

Voorgaande procedure

De minister bevestigt dat de waterpasmetingen zijn uitgevoerd in 2017. De meetresultaten zijn in maart 2018 opgeleverd. De analyse daarvan heeft geleid tot onderzoek naar de oorzaak van de afwijkende resultaten in vergelijking met de eerdere voorspellingen. De meetresultaten en een analyse daarvan zijn door Vermilion eerst aan SodM als toezichthouder overgelegd conform artikel 31, derde lid van het Mijnbouwbesluit. SodM heeft de gegevens en de analyse gecontroleerd en heeft in dit geval ook met Vermilion gesproken over de afwijkingen in de bodemdalingsmetingen. In samenspraak met SodM heeft Vermilion de winning tijdelijk stilgelegd en gewerkt aan een geactualiseerd winningsplan dat in november 2018 is ingediend bij de minister. De minister acht dit proces niet onbehoorlijk of onzorgvuldig zeker gezien de geringe grootte van de bodemdaling en tijdige melding van de afwijking aan de toezichthouder. SodM kan als onafhankelijk toezichthouder handhavend optreden indien zij dat nodig acht.

Communicatie naar belanghebbenden over de meetgegevens is een verantwoordelijkheid van Vermilion en hangt samen met de uitkomst van de analyse van de meetgegevens en de reactie van toezichthouder hierop. Overigens

heeft Vermilion de resultaten van de metingen besproken met de decentrale overheden, waterschappen en een vertegenwoordiging van de omwonenden op 18 en 19 juli 2018.

Communicatie

De minister stelt pas een ontwerpbesluit op nadat hij adviezen bij de wettelijk adviseurs heeft ingewonnen. Tussen het uitbrengen van de adviezen en het opstellen van het ontwerpbesluit kan enige tijd verlopen. Omdat de minister zijn beoordeling van het winningsplan mede baseert op de adviezen van de wettelijk adviseurs, communiceert de minister pas inhoudelijk over het winningsplan of de wijziging van het winningsplan dan nadat de adviezen zijn ontvangen en hij een afweging heeft gemaakt.

Tijdens de ter inzage ligging van het ontwerp-instemmingsbesluit verzorgt de minister de informatievoorziening rond de procedure en het ontwerpbesluit en nodigt daarbij SodM, TNO en Vermilion uit om ook informatie te geven en vragen te beantwoorden.

Tijdens de winning is het met name de operator die over de voortgang kan communiceren. De gedragscode die op 7 september 2017 vanuit de koepelorganisatie van Nederlandse gasproducenten (NOGEPa), is uitgebracht is daarbij de leidraad. De minister verwacht dan ook van Vermilion dat zij eventuele verdere vragen beantwoordt over het tijdelijk stilleggen van de gaswinning, voor zover daarmee geen vertrouwelijke bedrijfsinformatie wordt prijsgegeven. Zoals de minister hierboven al heeft uitgelegd, zal communicatie over meetgegevens pas nuttig zijn als daarbij ook een analyse kan worden gegeven en inzicht in de gevolgen van die meetgegevens. De meetgegevens zelf zijn overigens openbaar beschikbaar voor iedereen via <http://nlog.nl/vinkega-en-de-hoeve>.

Zienswijzen

Een reactie op de zienswijzen is gegeven in de nota van antwoord onder punt 6. Gelet op de zienswijzen over overige onderwerpen zijn er geen gronden om het ontwerpbesluit inhoudelijk te wijzigen.

6. Eindbeoordeling

Gelet op artikel 34, derde lid, en artikel 36, van de Mijnbouwwet komt de minister samenvattend tot de volgende beoordeling van de aanvraag.

Bodemdaling

De minister stelt op basis van de adviezen van SodM en TNO vast dat een meer uitgestrekte bodemdalingscontour wordt veroorzaakt door de gaswinning uit het Vinkega gasveld ten opzichte van het geldende winningsplan. Doordat de bodemdalingscontour zich verder in zuidoostelijke richting uitstrekt dan eerder was verwacht is er 1 tot 2 cm toekomstige bodemdaling boven het Nijensleek gasveld. De minister concludeert, mede op basis van het advies van het waterschap Drents Overijsselse Delta, dat geen significante gevolgen voor het watersysteem en de oppervlaktewaterkwaliteit worden verwacht op basis van de nieuwe bodemdalingsprognose. Op grond van het vorenstaande ziet de minister in

de te verwachten bodemdaling geen aanleiding om instemming te weigeren of daaraan beperkingen of voorschriften te verbinden.

DGKE-WO /21070334

Schade door bodembeweging

De minister stelt vast dat de aanvraag uitsluitend ziet op een grotere bodemdalingscontour. Omdat bodemdaling zeer geleidelijk en gelijkmatig tot stand komt, veroorzaakt dit geen schade. Er zijn daarom geen maatregelen nodig om schade te voorkomen. De minister stelt vast dat het belang van de veiligheid voor omwonenden niet in het geding is en dat er geen redenen zijn om instemming met de gewijzigde bodemdalingsprognose te weigeren of daaraan beperkingen of voorschriften te verbinden.

Natuur en milieu

De minister concludeert, mede op basis van de adviezen van SodM, TNO en de Tcbb, dat er geen nadelige effecten op natuur en milieu worden verwacht door de 1 tot 2 cm toekomstige bodemdaling die zich zal voordoen als gevolg van de gaswinning uit het gasveld Vinkega in het gebied waar op basis van het geldende winningsplan geen bodemdaling werd verwacht door de gaswinning uit het Vinkega veld.

Conclusie

De minister stelt op basis van de eerdergenoemde adviezen vast dat de effecten van de aangevraagde wijziging niet groot zijn. Gelet op bovenstaande beoordeling van die effecten ziet de minister geen aanleiding om in het belang van de veiligheid voor omwonenden of het voorkómen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan of gelet op de nadelige gevolgen voor milieu of natuur, zijn instemming met de aangevraagde gewijzigde bodemdalingsprognose geheel of gedeeltelijk te weigeren of voorschriften of beperkingen daaraan te verbinden.

7. Besluit

Gelet op de inhoud van het door Vermilion ingediende wijziging van het winningsplan Vinkega en de hierover ingewonnen adviezen;

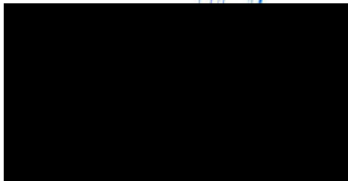
overwegende dat de winning door Vermilion vanuit het gasveld Vinkega conform artikel 34, eerste lid, van de Mijnbouwwet plaats dient te vinden overeenkomstig het winningsplan;

en gelet op de artikelen 34, derde lid, en 36 van de Mbw;

stemt de minister van Economische Zaken en Klimaat in met de ingediende wijziging van het winningsplan van 30 november 2018 (kenmerk: DGETM-EO/18309641).

Dit besluit vervangt het instemmingsbesluit Vinkega van 9 februari 2021 (kenmerk V-3232).

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze,

MT-lid Directie Warmte en Ondergrond

Belanghebbenden die tijdig zienswijzen hebben ingediend tegen het ontwerp-instemmingsbesluit kunnen tegen dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit op wettelijk voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.

Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijze over het ontwerp van dit besluit naar voren heeft gebracht.